

Legitimering och folkmakt

Den demokratiska fredens orsaksmekanismer

LUNDS
UNIVERSITET

Naomi K. Netzell

Abstract

This essay studies the causal mechanisms behind democratic peace theory trying to explain why not yet any democracy has declared war on another democracy. The essay's hypothesis is expressed as follows: The way in which war is legitimized in general, along with democracies' stronger need for justifying all its actions, makes it extremely difficult for democratic states to declare war on each other. In order to prove the hypothesis, I make use of a hypothetical thought experiment and just war theory. The essay compares several explanations on democratic peace theory and develops its own explanation based among other things on John M. Owen's liberal explanation. Also a definition of democracy is given including those special properties that characterize democracies and create peace. However, explaining the democratic peace with legitimization, a second conclusion is made – the democratic peace may not last, democracy is not a guarantee for peace. By ending the essay explaining why and analyzing the democratic peace theory's relation to realism, a deeper understanding of international relations is achieved.

Nyckelord: demokratisk fredsteori, orsaksmekanismer, legitimeringsförklaringen jus ad bellum, hypotetiskt tankeexperiment, Owen, legitimering, legitima krig, legitima regeringar, just war theory, demokrati, realism

Antal ord: 9.752

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	1
1.1 Problem och teoriansknytning.....	1
1.2 Legitimering som hypotetisk orsaksförklaring.....	2
1.2.1 Forskningsfrågan.....	2
1.3 Syfte och avgränsning.....	3
1.4 Metod.....	4
1.4.1 Operationalisering.....	4
1.5 Teoretiskt material.....	5
1.6 Upplägg.....	5
2 Teorin demokratisk fred.....	6
2.1 Begreppen: Demokrati och Krig.....	6
2.1.1 Teorins gränsfall.....	7
2.2 Diskurs – konkurrerande orsaksförklaringar.....	7
2.2.1 Sammanfattning och riktlinjer för studiet.....	9
2.2.2 Den liberala orsaksförklaringen.....	10
3 Att analysera legitimering.....	12
3.1 Legitima regeringar.....	12
3.2 Legitima krig – jus ad bellum.....	13
3.2.1 Hur legitimerar stater sina krig?.....	14
3.2.2 Hur hanterar stater svårigheten med att legitimera krig?.....	16
3.3 Demokratin som skapar fred.....	17
3.4 'Just war theory:s' föränderliga karaktär.....	18
4 Avslutning.....	20
4.1 Den teoretiska grunden.....	20
4.2 Kommer den demokratiska freden att hålla i sig?.....	21
4.2.1 Riskfyllda konflikter.....	22
4.3 Realismen och demokratisk fredsteori.....	23
4.4 Slutsats och svar på forskningsfrågan.....	24
4.4.1 Spärren mot krig.....	24
4.4.2 Rekommendationer till vidare forskning.....	25

5 Referenser.....	27
--------------------------	-----------

1 Inledning

1.1 Problem och teoriansknytning

Den demokratiska fredsteorin är väl känd – demokratier krigar inte mot varandra. Aldrig i demokratins historia har det funnits ett enda fall av två demokratier som förklarat krig mot varandra¹. Hur kommer det sig? På 1980-talet blev ämnet väldigt populärt och sedan dess har en enorm mängd med material skrivits kring demokratisk fredsteori. (Levy & Thompson 2010 s.104f)

Teorin konfronterar realismens pessimism och ger hopp om att världsfred en dag kan komma att uppnås. (Levy & Thompson 2010 s.104) Jag behöver inte förklara vidare betydelsen av en sådan ambitiös teori, men det som först verkar vara en teori för fred har istället använts för att legitimera krigföring (Bohman 2008 s.105f). Under ett möte mellan president George W. Bush och premiärminister Tony Blair den 12:e november år 2004 angående Mellanöstern sas bland annat följande²:

[...] America's alliance with Great Britain has never been stronger, and we're working closely every day to spread that freedom that leads to peace. [...] The people of the United States and Great Britain can be proud of the role we have played in aiding the rise of a free nation, and in so doing, making our countries more secure. [...] the power of democracy. [...] we'll do what it takes to get a peace. [...] And the reason why I'm so strong on democracy is democracies don't go to war with each other. And the reason why is the people of most societies don't like war, and they understand what war means. [...] I've got great faith in democracies to promote peace. And that's why I'm such a strong believer that the way forward in the Middle East, the broader Middle East, is to promote democracy. [...] What we recognized, I think, today, is that we're not going to have our security unless they get that freedom. [...]

(Vita-husets arkiv)

Den första person som skrev om världsfred genom demokrati var Kant (1795). Han sa att om folket fick bestämma själva så skulle de aldrig välja att gå i krig just

---

¹ Vissa gränsfall till teorin dyker upp i diskursen men som inte direkt hotar detta påstående (se stycke 2.1.1)

² Här har Bushs och Blairs argument skrivits ihop eftersom de säger båda ungefär samma saker, för att läsa hela talet besök följande länk: <http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2004/11/20041112-5.html>

på grund av att de är folket själva som också måste lida krigens förödande konsekvenser. Kant pekar även på risken med makthavare som inte direkt påverkas av krigens negativa följder – för de kan välja att gå i krig av de mest löjliga skäl. Han tvivlade även på att det någonsin skulle kunna gå att skapa fred genom krig, utan det skulle istället bara leda till mer krig (Kant 2011 s.12-15). Men ändå är det så som krig legitimeras idag.

Teorin fascinerar mig på grund av att den har ett väldigt ovanligt perfekt samband, ett perfekt samband mellan variablerna *demokrati* och *fred*, eftersom det historiskt sätt fortfarande inte har uppstått ett enda fall där demokratier krigat mot varandra. Däremot har forskarvärlden ännu inte lyckats med en övertalande förklaring till varför det förhåller sig på det här sättet. Exakt vad är det som gör att demokrati leder till fred? Som Jan Teorell och Torsten Svensson skriver: ”utan kunskap om mekanismer har vi bara ett *orsakskonstaterande*, ingen *orsaksförklaring*” (Teorell & Svensson 2007 s.246). Vissa orsaksförklaringar hävdar att demokratier är fredliga stater, men även om demokratier aldrig krigat mot varandra så är ändå historien full av fall där krig förklarats mot icke-demokratier (Levy & Thompson 2010 s.104f). Och samtidigt, hur kommer det sig att det är så svårt att hitta en övertalande orsaksförklaring till en sådan perfekt teori?

1.2 Legitimering som hypotetisk orsaksförklaring

I demokratiska stater behöver makten i större utsträckning folkets stöd för allt handlande den vill genomföra, inte minst när det gäller krigföring. Därför är det just demokratiers speciella beroende av en hållbar legitimering som begränsar krig. Jag hävdar inte nödvändigtvis att demokratier har ett speciellt sätt på vilket de legitimerar sina krig. Istället menar jag att det är viktigare för demokratier än vad det är för diktaturer att legitimera sina krig just på grund av att demokratier är mer beroende av folkets samtycke. Detta, anser jag, är den relevanta skillnaden mellan demokratier och diktaturer som lett till den demokratiska fredsteorins utfall. Jag väljer att kalla denna orsaksförklaring för *legitimeringsförklaringen*.

Hypotesen lyder:

Sättet på vilket krig legitimeras i allmänhet, tillsammans med demokratiers starkare behov av att legitimera allt sitt handlande, gör det extremt svårt för demokratiska stater att förklara krig mot varandra.

1.2.1 Forskningsfrågan

Hur kan legitimering förklara varför demokratier aldrig krigat mot varandra?

1.3 Syfte och avgränsning

Mitt principiella syfte med att argumentera för den här hypotesen är givetvis att hitta en lika perfekt orsaksförklaring som perfekt är teorin. En bra orsaksförklaring bör kunna knyta ihop lösa trådar, ge en bättre förståelse för teorin och ge en bättre förklaring till det fredliga utfallet. Samtidigt vill jag stärka förargumenten för demokratier som den idealiska statsformen genom att bättre förklara *varför* demokrati skapar fred. Detta tycker jag att den forskning som finns inte har lyckats tillräckligt bra med.

För att undvika dubbelarbete (Teorell & Svensson 2007 s.19) kommer jag inte att empiriskt pröva den demokratiska fredsteorin, och inte heller de redan existerande orsaksförklaringar som andra akademiker har lyft fram eftersom det redan existerar oändligt med forskning i området. Det är viktigt att här förtydliga att detta inte är ett teoriprovande studie – man kan givetvis ifrågasätta om det verkligen existerar en demokratisk fred eller inte men detta är inte uppsatsens syfte. Jag kommer istället göra ett *teoripåbyggande* studie genom att pröva den egna hypotesen som ett nytt förslag till en bättre orsaksförklaring. Det centrala i uppsatsen är teorins orsaksförklaring och inte teorin i sig. Orsaksförklaringen är det jag kallar för legitimering eller legitimeringsförklaringen och som har presenteras i form av en hypotes på föregående sida. Genom att förklara sambandet mellan *demokrati* och *fred* med hjälp av legitimering ges en nyanserad bild av demokratisk fredsteori. Denna nyanserade bild kommer i sin tur innebära vissa konsekvenser för IR-teori. Detta diskuterar jag mer djupgående om i uppsatsens avslutande stycke.

Avgränsningen jag därmed gör får studiet att förhålla sig enbart till *legitimering* som ny orsaksförklaring till den demokratiska fredsteorin. Jag kommer heller inte undersöka staternas reella intentioner med krig, inte heller om krigen verkligen är rättfärdiga eller inte, eller om de legitimeringsskäl som anges är uppriktiga eller om de bara används som övertalningstaktik inför folket. Uppsatsens hypotetiska orsaksförklaring bör ändå jämföras med andra konkurrerande orsaksförklaringar för att på så sätt stärka de resonemang och argument som sedan kommer att presenteras.

Studiet kommer att avgränsas till att endast pröva användbarheten av olika legitimeringsskäl på teoretisk väg, inte empiriskt. Jag har inte som avsikt att pröva argumentens giltighet utan bara deras användbarhet. Med giltighet menar jag den moraliska giltigheten i argumenten som brukar användas för att försvarar krig. Istället undersöks hur användbara dessa argument är när makthavare försöker argumentera för krig. Dessa legitimeringsargument som försvarar krig finner vi representerade och väldigt bra summerade i 'just war theory'. 'Just war theory' kommer därför utgöra en väsentlig del i den metod som uppsatsen kommer att använda sig av.

1.4 Metod

Det vanliga är att studierna kring demokratiskt fredsteori använder sig av kvantitativ metod där sambandet *demokrati-fred* kontrolleras för flera andra variabler i en regressionsanalys (George & Bennett 2005 s.40-44). Denna metod är inte användbar för att pröva uppsatsens hypotes eftersom hypotesen inte går att operationalisera på ett kvantitativt sätt. En annan metod som brukar användas för att pröva teorin undersöker istället konkreta fall där att definiera *demokrati* och *krig* blir ytterst problematiskt³ – definitionerna har en alldeles för stor påverkan på forskningsresultaten (George & Bennett 2005 s.45-54). På grund av detta bör istället en annorlunda form av metod hittas.

1.4.1 Operationalisering

Samhällsvetenskapens experimentproblem är väl känt. Vi kan inte spela om verkligheten med olika faktorer på x, dvs olika sätt att legitimera, för att sedan undersöka utfallet y, dvs om det blir krig eller inte. Men vad vi kan göra istället är en tankekonstruktion eller ett hypotetiskt tankeexperiment (Badersten 2006 s.156). Istället för att empiriskt undersöka hur stater brukar legitimera sina krig kan vi ta hjälp av 'just war theory' och undersöka utfallen på teoretisk väg. För att sedan se om legitimeringsskäl är logiskt-teoretiskt kompatibla med ett krig demokratier emellan ska jag använda mig av det hypotetiska tankeexperimentet som analysredskap. Jag ska föreställa mig tankescenarios, ett för varje fall, för att sedan undersöka vilket det hypotetiska utfallet skulle tänkas bli. Alltså, vilka utfall går att förvänta om stater resonerar utefter 'just war theory'?⁴ Hela tiden på ett teoretiskt sätt utan att undersöka utfallen empiriskt.

Uppsatsens hypotes – legitimering (L)
Teoretiskt utfall – krig (K)

KRIG	Diktatur-Diktatur	Demokrati-Diktatur	Demokrati-Demokrati
Legitimeringsskäl 1	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ
Legitimeringsskäl 2 osv.	JA/NEJ	JA/NEJ	JA/NEJ

Alltså undersöker man vilka olika skäl som kan användas för att legitimera krig i fall 1, 2 och 3, dvs. krig mellan diktaturer, krig mellan demokratier och diktaturer, och krig mellan demokratier. De skäl som brukar användas tas som sagt från teorin 'just war theory' för att på så sätt komplettera hela tabellen.

³ Mer angående problematiseringen krig begreppen krig och demokrati i stycke 2.1

⁴ Längre fram kommer vi att se hur det är medborgarnas syn på krig och inte statens syn på krig som är det väsentliga i uppsatsens resonemang.

1.5 Teoretiskt material

Materialet som undersökningen kommer att stödja sig på är endast teoretiskt. Eftersom den använda metoden är ett tankeexperiment kommer inget empiriskt material att användas och inga studieobjekt kommer att väljas ut. Analysen står på en normativ grund där teorier och argument istället blir det centrala.

Det teoretiska materialet är böcker och artiklar som tar upp diskursen kring demokratisk fredsteori, samt den litteratur som sammanfattar vad ett rättfärdigt krig är och hur krig brukar försvaras, vilket i sin tur är vad vi finner i diskursen kring 'just war theory'.

1.6 Upplägg

Till att börja med ska jag kort gå igenom en del av de redan existerande orsaksförklaringar som andra forskare tidigare har tagit fram. Det finns oändligt många orsaksförklaringar så här kommer jag bara att ta upp de som finner mest stöd och de som jag anser är mest intressanta för uppsatsen. Det är viktigt att visa på varför dessa orsaksförklaringar brister i sina förklaringar eftersom det är de bristerna som också har hjälpt mig att formulera hypotesen. Alla orsaksförklaringarna kommer hela tiden att ställas emot varandra och jämföras.

I stycke 3 kommer jag att gå in på 'just war theory'. Jag kommer att studera alla de olika skäl till krig som teorin tar upp för att sedan teoretiskt pröva vilka de förväntade utfallen skulle tänkas bli när stater resonerar utefter dessa kriterier⁵. Genomgående i uppsatsen kommer jag även närma mig den definition av demokrati som ger svar på frågan: vad det exakt är som är så speciellt med demokrati att det leder till fred.

Avslutningen kommer givetvis att sammanfatta argumenten och svara på forskningsfrågan men stycket kommer även inkludera en djupgående diskussion angående forskningsresultatens betydelse genom att sätta resultaten i dess sammanhang. Forskningsfrågans svar som egentligen utgörs av legitimeringsförklaringen, dvs uppsatsens hypotes, kommer inte bara att stanna där i hypotesen som svar utan svaret blir egentligen hela den relativt långtgående processen till hur legitimering kan förklara den demokratiska freden, vilket utgör närmare bestämt hela uppsatsen tillsammans med alla olika argument. Hypotesens starka koppling till svaret på forskningsfrågan kommer därför att förtydligas en extra gång i slutet av uppsatsen.

---

⁵ Samma förtydligande som i föregående fotnot.

2 Teorin demokratisk fred

Teorin – demokratisk fred – är en IR-teori som det debatteras allra mest om i USA. En hel del extensiva historiska undersökningar har gjorts. Genom att studera historiska fall försöker forskarna hitta mönster som kan förklara varför det uppstår en demokratisk fred. Stora kvantitativa undersökningsmetoder är också populära. (Agrell 2000 s.205) Däremot har fallstudier och kvantitativa metoder sina begränsningar – de ser inte helheten. Fallstudieresultat är svåra att generalisera och kvantitativa metoder koncentrerar sig på alldeles för enkla variabler som inte säger oss något om orsaksförklaringar.

John M. Owen summerar teorins brister som tre stycken. Den första är definitionsproblemet med begreppen *demokrati* och *krig*, som kommer tas upp i nästa stycke. Den andra bristen är saknaden av en orsaksförklaring, dvs en teoretisk grund. Tredje problemet är att det kanske inte finns någon teori alls utan att det istället bara handlar om en statistisk slump. (Owen 1998 s.137f) Agrell tror att de förklaringar som ges för att försöka ge teorin den grund den behöver handlar snarare om tro och förhoppningar än om vetande (Agrell 2000 s.208). Han säger vidare att en bra orsaksförklaring måste bygga på specifika förhållanden i demokratier och i deras syn på varandra, något som utgör ”en spärr mot krig”. (Agrell 2000 s.205) Vad är det då för speciell spärr mot krig som demokratier innehar?

2.1 Begreppen: Demokrati och Krig

Ett utav de problem som demokratisk fredsteori stöter på är svårigheten att hitta en lämplig gräns när det gäller vilka stater som bör räknas med som demokratier och vilka konflikter som bör räknas med som krig. I det här studiet, så som jag har lagt upp det, är det däremot inte lika viktigt att göra en sådan begreppsavgränsning eftersom studiet är teoretiskt och inte empiriskt. Inga fall behövs väljas ut eftersom uppsatsen använder sig av normativ metod istället för konkreta empiriska fall. Om inga fall väljs ut är det snarare irrelevant vart gränsen dras för begreppen demokrati och krig. Därmed kommer uppsatsen undan problematiken angående begreppsavgränsning och undflyr den kritik som det här problemet skulle kunna innebära för studiet.

Även om det inte är absolut nödvändigt för uppsatsen att ha en klar och tydlig definition av vad en demokrati är så är det ju ändå något som karakteriserar demokratier som gör att de inte krigar mot varandra. Jag kommer därför att definiera demokrati, men inte som ett mått på vilka stater som bör räknas som demokratiska, utan snarare för att hitta denna speciella egenskap hos demokratier

som utgör en spärr mot krig. För att hitta den här avgörande egenskapen blir det ändå viktigt att ge en definition av demokrati som åtminstone inkluderar den specifika egenskapen.

Att definiera demokrati är allt annat än lätt. Alf Ross, till exempel, väljer att definiera begreppet utefter en idealtyp. Han menar då att det inte går att dra en gräns för vad som är en demokrati och vad som inte är det utan alla stater har istället en grad av demokrati som är större eller mindre. (Ross 1967 s.99ff) Han säger också att odemokratiska organ inom demokratier, som till exempel militären, gör att graden av demokrati i en stat minskar (Ross 1967 s.144). Wilhelm Agrell i sin tur säger att svårigheten med att definiera begreppet ligger i att demokrati egentligen är en "ideologisk illusion" omöjlig att förverkliga (Agrell 2000 s.212). Men vilken är den avgörande karaktären som leder till fred, om den nu alls finns? Agrell tycker att begreppet måste inkludera något mer än fria val för att demokratier ska kunna skapa fred. Han säger att det behövs grundläggande rättigheter och fria massmedier (Agrell 2000 s.210). Genom att göra en djupare analys av rättfärdigt krigsteori i stycke 3 kommer vi att bättre se kopplingen till Agrells argument och hur yttrandefrihet är en utav de avgörande egenskaper hos demokratier som skapar den demokratiska freden. Uppsatsens definition av demokrati tillsammans med 'just war theory' kommer att ge oss svaret på undersökningens forskningsfråga.

2.1.1 Teorins gränfall

Det finns en del gränfall till demokratisk fredsteori som vissa mer eller mindre anser falsifierar teorin. Gränfallen brukar istället elimineras från demokratisk fredsteori antingen med argumentet att konflikten inte blev tillräckligt stor för att kunna räknas som ett krig, som till exempel Torskkrigen mellan Island och England, eller för att någon utav parterna inte var en fullt utvecklad demokrati när konflikten inleddes, som till exempel Paquishakriget mellan de nyfödda demokratierna Peru och Ecuador (Weart 1998 s.70, 316). Som sagt är det alldeles för enkelt att undfly kritiken som gränfallen innebär genom att bara tillämpa en hårdare definition av begreppen krig och demokrati. Här hänger det en hel del lösa trådar. En bra orsaksförklaring borde även kunna förklara gränfallen.

2.2 Diskurs – konkurrerande orsaksförklaringar

De studier som undersöker den demokratiska fredsteorin varierar till viss del i sina definitioner av begreppen krig och demokrati (Levy & Thompson 2010 s.106). Beroende på hur dessa begrepp definieras påverkas naturligtvis begreppens operationaliseringar och i slutändan även forskningsresultaten.

En del akademiker hävdar att det inte finns någon demokratisk fred utan att det snarare handlar om en kapitalistisk fred (Gartzke 2007) eller en fred skapad genom Amerikas hegemoniska dominans (Farber & Gowa 1995). Gibler, till

exempel, hävdar att freden är ett resultat av att demokratier redan löst sina territoriella konflikter, att många demokratier är stabila och väldigt gamla stater (Gibler 2007). Andra säger att de inte är demokrati som leder till fred utan fred som leder till demokrati. Förslagen till orsaksförklaringar är många men de flesta verkar stödja iden om att teorin stämmer och att den inte är ett resultat av något spuriöst samband, även om andra faktorer också kan komma att spela in. Jack S. Levy och William R. Thompson tror starkt att den demokratiska freden måste ha något att göra med demokrati i sig. Vad är det då som skiljer demokrati från andra statsformer och skapar fred? Även om det finns många förslag till orsaksförklaringar har inget förslag lyckas med att bli allmänt accepterat. (Levy & Thompson 2010 s.108)

Eftersom en hel del forskning har tagits fram som tyder på att demokratier inte krigar mindre än andra stater ogiltigförklaras därför alla förslag till en orsaksförklaring som stöder sig på argumentet att demokratier är mer fredliga än andra. (Levy & Thompson 2010 s.108) En bra orsaksförklaring bör förklara både varför demokratier är mer krigsbenägna samtidigt som de är mindre benägna att starta inbördeskrig, och hur det hänger ihop med påståendet att de respekterar mer mänskliga rättigheter. Den bästa orsaksförklaringen bör även stödja beläggen att demokratier nästan aldrig ställer sig på motsatta sidor i en multilateral konflikt, att de vinner större delen av sina krig, att de lider färre förluster i de krig de inleder och att de för fredligare konfliktlösningar med andra demokratier. (Levy & Thompson 2010 s.109)

En orsaksförklaring som närmar sig dessa kriterier är den som hävdar att demokratier har en gemensam identitet. Denna gemensamma identitet lyckas förklara varför demokratier inte krigar mot varandra och bara mot andra icke-demokratier. (Levy & Thompson 2010 s.109f) Men det finns faktiskt en del fall där demokratier har använt militärt våld mot varandra och detta lyckas inte den gemensamma identitetsförklaringen med att förklara. (Levy & Thompson 2010 s.110; Agrell 2000 s.207f) Wilhelm Agrell säger att eftersom demokratier inte är mindre krigsbenägna, respekterar inte mer mänskliga rättigheter och krigar inte bara i självförsvar kan inte teorin handla om ”allmän fredsvilja utan om något betydligt mer avgränsat” (Agrell 2000 s.205f).

En annan populär orsaksförklaring är den som pekar på de demokratiska institutionerna men denna lyckas inte förklara varför demokratier är väldigt benägna att förklara krig mot icke-demokratier. Den förklarar heller inte de fall där folket självt har visat stort stöd för krig. (Levy & Thompson 2010 s.110f) Den institutionella förklaringsmodellen hävdar att demokratier är fredligare men som det sas innan är detta inte ett giltigt påstående. Samma sak händer med påståendet att de demokratiska institutionerna är långsamma och att de därför ges mer tid och utrymme att förhandla innan tvisten hinner eskalera till krig (Russett 1996 s.100), detta är heller inte nödvändigtvis en egenskap som enbart belastar demokratier (Agrell 2000 s.208).

Andra orsaksförklaringar fokuserar på den demokratiska ledaren och hans/hennes parti. Ledaren resonerar i röstmaximerande termer och söker sig därför endast till de krig som folket stödjer och som kommer ge honom/henne flest röster. Ledaren väljer också bara de krig som går att lätt vinna eftersom höga

förluster skulle kunna leda till att han/hon röstas bort från makten i nästa val. (Bueno de Mesquita et al. 2003; Bueno de Mesquita & Siverson 1995) Denna modell lyckas förklara varför demokratier oftast vinner sina krig och med färre förluster, och även varför vissa krig eskalerar och inte andra; men modellen utgår från att det enda en ledare har att vinna på ett krig är röster, så brukar inte vara fallet. Ofta inleds krig som gynnar ledaren men inte landet (Levy & Thompson 2010 s.114). Statens verkliga skäl till krig brukar ofta ligga någon annanstans än där makten hävdar. (Reichberg 2008 s.15)

2.2.1 Sammanfattning och riktlinjer för studiet

Eftersom diskursen är enorm kan den verka rörig och svår att greppa. För att sammanfatta de olika bristfälliga orsaksförklaringarna som har tagits upp följer här en lista. En demokratisk fred skapas på grund av att:⁶

- ✗ Demokratier förhandlar och kompromissar mer.
- ✗ Demokratier respekterar mänskliga rättigheter mer.
- ✗ Folket deltar mer i det utrikespolitiska beslutsfattandet.
- ✗ Demokratier är kapitalistiska och har därför ett marknadsintresse.
- ✗ De demokratiska ideologierna inspirerar till krig mot icke-demokratier.
- ✗ Skilda identiteter som leder till konflikter – vi/dom.
- ✗ Demokratier inleder bara krig de lätt kan vinna.
- ✗ Demokratiskt valda ledare är mer försiktiga med att starta krig eftersom höga förluster kan leda till att han/hon inte blir omvald.
- ✗ Demokratiskt valda ledare behöver stöd från flera olika intressen.
- ✗ Demokratier är mer pålitliga eftersom de måste hålla sitt ord inte bara inför fienden utan också inför sina egna medborgare.
- ✗ Militära allianser mellan demokratier är mer stabila och varar längre.

Inga av de förslag som här har nämnts förklarar teorin fullt ut. Kenneth N. Waltz skriver i sin artikel ”Evaluating Theories” att det inte går att konstruera en teori enbart genom att lägga till fler förklaringsfaktorer:

A theory is not a mere collection of variables. If a ‘gap’ is found in a theory, it cannot be plugged by adding a ‘variable’ to it. To add to a theory something that one believes has been omitted requires showing how it can take its place as one element of a coherent and effective theory.

(Waltz 1997 s.916)

Det här hålet som Waltz syftar på kan inte fyllas med en multipel orsaksförklaring utan orsaksförklaringen bör vara en enda sammanhängande och effektiv förklaring som tydligt ersätter alla andra gamla variabler. King, Keohane och

---

⁶ Bra sammanfattningar av olika orsaksförklaringar finner man i Levy & Thompson 2010 s.104-117; Owen 1998 s.140-154; George & Bennett 2005 kap.2; Ray 1999 tabellen på s.17.

Verba uttrycker det på liknande sätt – de vill se förklaringar som förklarar så mycket som möjligt med så lite som möjligt. (King & Keohane & Verba 1994 s.29)

Även om inte de här olika orsaksförklaringarna uppfyller kravet på en effektiv teorikonstruktion närmar sig ändå forskarvärlden svaret. Med hjälp av dessa variabler kan riktlinjer dras för åt vilket håll forskningen bör gå. För att sammanfatta dessa riktlinjer följer här ännu en lista. En bra orsaksförklaring bör följa och förklara alla dessa påståenden:

- Demokratier är väldigt benägna att starta krig mot icke-demokratier
- Demokratier är mindre benägna att starta inbördeskrig
- Demokratier respekterar mer mänskliga rättigheter
- Demokratier ställer sig inte på motsatta sidor i en konflikt
- Demokratier vinner större delen av sina krig
- Demokratier lider färre förluster
- Demokratier för fredligare konfliktlösningar

I avslutningen kommer jag komma tillbaka till dessa riktlinjer för att ge ett ännu mer komplett svar på forskningsfrågan.

Vidare ger även Alexander L. George och Andrew Bennett åtta rekommendationer för vad forskningen inom demokratisk fredsteori bör titta närmre på. Jag tar kort upp två utav dem⁷. De tycker att det behövs mer forskning kring hur ledare har försökt förena deras egna preferenser med folkopinionen, och mer opinionsundersökningar angående eliternas och medborgarnas syn på användningen av våld mot andra demokratier, och även mot auktoritära regimer. De påpekar vidare att väldigt få opinionsundersökningar har gjorts om människors attityder gentemot den möjliga användningen av våld i en pågående tvist mellan demokratier. (George & Bennett 2005 s.58f) Kan medborgarnas benägenhet för krig påverka konflikternas utfall? Och samtidigt, kan makthavarna påverka denna krigsbenägenhet hos medborgarna?

Legitimeringsförklaringen utarbetades efter alla dessa riktlinjer och rekommendationer. Framförallt har jag använt mig av John M. Owen:s ”liberala” orsaksförklaring. Owen:s förklaring är den jag anser har lyckats bäst och den liknar till stor del den orsaksförklaring som jag själv har utarbetat.

2.2.2 Den liberala orsaksförklaringen

John M. Owen presenterar sin orsaksförklaring i artikeln ”How Liberalism Produces Democratic Peace”. Han hävdar att liberala idéer är vad som får demokratier att inte kriga mot varandra och samtidigt kriga mot andra (Owen 1998 s.138).

Han definierar liberala stater som de stater med tydliga liberala idéer, en fungerande yttrandefrihet och regelbundna konkurrenskraftiga val. Han säger

---

⁷ För att läsa om alla åtta rekommendationer gå till sidorna 58-59 i deras bok ”Case Studies and Theory Development in The Social Sciences”.

vidare att medborgarna i liberala stater har ett gemensamt intresse – frihet och materiell vinst. Våld är kontraproduktivt, därför söker liberala stater fred och krigar enbart för att skapa fred. Andra stater är farliga för de har andra syften än fred, som till exempel plundring och erövring. Därför krigar aldrig liberala stater mot varandra för det ligger inte i deras fredliga syfte, men samma syfte framkallar samtidigt krig mot icke-demokratier. I en demokratisk stat behöver kriget demokratiskt stöd, och stöd kommer bara ges om kriget har ett fredlig syfte. (Owen 1998 s.139)

Owen understryker att hans orsaksförklaring förklarar också varför statsledare, även om de inte har liberala värderingar, blir hindrade av medborgarna att förklara krig som har andra syften än fred. Han pekar också på vikten av perceptionskriteriet. Medborgarna måste uppfatta den andra staten som liberal för att krig inte ska eskalera. Detta kriterie kan också förklara vissa av de gränsfall som finns till teorin. (Owen 1998 s.140)

Det som mer konkret gör att liberala idéer leder till fred är:

1. Medborgarna litar på andra liberala medborgare och deras stater.
2. Medborgarna förväntar fredliga konfliktlösningar med andra liberala medborgare.
3. Liberala medborgare har alla samma fredliga syfte.
4. Synen på andra som liberala eller ej förändras inte omedelbart utan tar sin tid.
5. Medborgarna vill se fredliga lösningar med andra liberala men de vill samtidigt föra krig mot icke-liberala om ett sådant krig kan leda till fred.
6. Statsledarna blir pressade att följa liberala idéer under tryck från folkopinionen.

(Owen 1998 s.153f)

Man kan tycka att det är problematiskt att hävda att demokratier bara krigar för fred, men samtidigt hävdar Owen att det är folket som vill kriga för fred, inte nödvändigtvis makthavarna. Om det då förs krig med andra syften än fred kan det beror på en bristning i demokratin. Det kan också vara på grund av brister i de regelbundna konkurrenskraftiga valen eller i den fungerande yttrandefriheten, som det nämndes innan om.

Den liberala orsaksförklaringen grundar sig starkt på Kants påstående att folket alltid väljer fred istället för krig, med skillnaden är att folket kan komma att försvara krig i de fall de anser att kriga leder till fred – en liberal fred skapad genom att konvertera alla andra stater till liberalismen. Däremot avslutar Owen med att påpeka att även om teorin är sann så betyder det inte att den demokratiska freden kommer att hålla i sig. (Owen 1998 s.140)

Med hjälp av 'just war theory' kommer uppsatsen att vidareutveckla Owens liberala orsaksförklaring. En nyanserad syn på Owens argument kan komma att ge en mer sammanhängande och effektiv orsaksförklaring, kapabel till att förklara ännu fler utfall i olika konflikter.

3 Att analysera legitimering

Det här studiet kommer bara att inkludera den del av 'just war theory' som behandlar rättfärdiga skäl till att inleda krig, det som kallas för *jus ad bellum*, och inte rättfärdiga former av krigföring, det som brukar kallas för *jus in bellum*. Det är bland annat i diskursen – rättfärdiga skäl till krig – där spärren mot krig ligger (*se uppsatsens hypotes i stycke 1.2*).

När legitimering används för att förklara den demokratiska freden är det viktigt att ha i baktanke att en allt för djup analys, av vad som är ett rättfärdigt krig och vad som inte är det, kan komplicera förståelsen av kopplingen mellan de båda teorierna. Som Owen sa är det de liberala medborgarna som bestämmer vad som är ett fredligt krig, inte akademiska experter i moralfilosofi. Därför är det viktigt att förstå rättfärdigt krigsteori som argument allmänt accepterade av medborgare. Sedan kan man givetvis diskutera den moraliska giltigheten i 'just war theory:s' argument men detta är inget som faller relevant för undersökningen den här uppsatsen står inför. Det är därför viktigt att påpeka den lilla distinktion jag gör mellan rättfärdigt krig och legitimt krig. Rättfärdigt krig är det som utgör den mer komplexa moralfilosofiska expertdebatten, och ett legitimt krig är de krig som medborgarna själva anser att de har rätt att inleda.

Stycket börjar med en viktig förklaring angående vad en legitim regering är, och hur utan en legitim regering kan det inte finnas någon demokrati. Därefter följer stycket där vi undersöker hur *jus ad bellum* ser ut idag. Jag kommer ägna två stycken åt hur diktaturer och demokratier använder sig av *jus ad bellum* för att legitimera krig och hur detta utgör ”en spärr mot krig”, som Agrell sa (*se stycke 2*). Sedan följer den definition av demokrati som förklarar varför demokrati leder till fred. Jag tycker även att det är viktigt att ägna ett stycke för sig åt att förklara hur 'just war theory' inte är en oföränderlig permanent teori. Den har istället förändrats genom tiderna och kommer troligen fortsätta att göra det även i framtiden. För- och nackdelarna med teorins föränderliga karaktär kommer också att diskuteras.

3.1 Legitima regeringar

Mlada Bukovansky förklarar i sin bok ”Legitimacy and Power Politics” hur demokratisk legitimitet har skapat en länk mellan utrikes- och inrikespolitik. (Bukovansky 2002 s.163) När regeringar är legitima kan medborgarna fatta sina egna beslut, inte bara angående inhemska teman utan även i utrikespolitiska frågor. Det konstrueras därför en länk mellan utrikes- och inrikespolitik med hjälp av demokrati.

Waheed A. Khan föreslår, i sin artikel ”Domestic Legitimacy and International Conflict”, att variabeln *demokrati* byts ut mot variabeln *legitimitet* i studier som behandlar statssäkerhet. (Khan 2009 s.14)

Domestic legitimacy is the key component of state security as it directly translates into stability at home and recognition abroad, both of which contribute to reduced conflicts with other states.

(Khan 2009 s.31)

Skillnaden mellan dessa två variabler kan verka diffus. Khan menar att även om legitimitet anses av många som samma sak som demokrati kan legitimitet existera även på icke-demokratisk väg. Därför kan inte demokrati existera utan legitimitet men legitimitet kan existera utan demokrati. Khan skriver vidare att om vi väljer att se på legitimitet som en länk till konflikt måste vi därmed ”tackla den demokratiska fredsteorins grundläggande argument” (*egen översättning*). (Khan 2009 s.14f)

En regering uppnår legitimitet genom medborgarnas samtycke därför är demokrati den regeringsform som anses allra mest legitim eftersom regeringsformens bas är folkstyre. Vi kan därför välja att se på den demokratiska freden som en fred skapad av ett legitimt regeringsstyre istället för skapad av demokratier. Här börjar vi närma oss en lite tydligare definition av demokrati, och tillsammans med det närmar vi oss även den speciella demokratiska egenskapen som leder till fred.

3.2 Legitima krig – *jus ad bellum*

När makten vill förklara krig mot en annan stat behöver den legitimeras det militära anfallet på något sätt. Ett krig som besitter folkets stöd blir naturligtvis ett lättare krig att föra, både för demokratier och för auktoritära regimer. Skillnaden mellan statsformerna är att demokratier är mycket mer beroende av detta legitimeringskrav än vad andra mer auktoritära statsformer kan komma att vara. Som det sas innan i första stycket är det demokratiers speciella behov av att legitimeras sina krig som är den avgörande skillnaden mellan demokratier och diktaturer. Det är just den skillnaden som har skapat en fred bland demokratier.

En första svårighet som makthavare i demokratier stöter på när de vill inleda krig är att krigen sällan om alls eller väldigt lite gynnar medborgarna⁸. Varför skulle folket vilja inleda ett krig som inte gynnar dem? I de fall detta händer är i princip endast när folket anser kriget vara ett legitimt krig. Den moralfilosofiska expertdebatten kan vara extremt komplicerad men när den simplificeras är slutsatserna följande:

Orättfärdiga krig:

aggression, expansion, erövring, konvertering och ekonomisk vinning

---

⁸ Kants ursprungliga argument för varför demokrati leder till fred (se stycke 1.1).

Rättfärdiga krig:

försvar och brottsbekämpning

(se även tabellen i framtida stycke 3.1.1)

Om stater resonerar utefter vad som anses som rättfärdiga och orättfärdiga krig är det ens möjligt för makten att legitimera ett krig mot en annan fri befolkning så som situationen ser ut idag? Hur skulle ett krig mellan demokratier kunna se ut? Det blir ett ytterst problematiskt krig eftersom det skulle innebära en direktkonfrontation mellan dess befolkningar, dvs mellan fria demokratiska medborgare.

Demokrati betyder makt och rättigheter mellan lika (Bohman 2008 s.117). Om två demokratier ser varandra som lika blir krig mellan dem ytterst svårt (se stycke 2.2 samt 2.2.2). Ett krig baseras på idén att det finns en fiende, en fiende som skiljer sig från en själv, som är annorlunda, som har gjort något fel. Båda parterna i en konflikt kan inte ha rätt samtidigt (Reichberg 2008 s.17, 19), någon måste ha fel för att kriget ska vara möjligt att rättfärdigas (Reichberg 2008 s.22; May 2008 s.51). Vem har då fel, vem är fienden? Vad är det *de* har gjort som inte *vi* har gjort? Vilket är brottet eller förbrytelsen? Makten måste kunna peka ut detta för att kunna rättfärdiga sitt krig.

Det finns internationella domstolar som bör kunna bedöma vem som har rätt och vem som har fel i en internationell konflikt. Det finns också domstolar som ska kunna straffa enskilda personer för att ha inlett ett orättfärdigt krig (Reichberg 2008 s.11; May 2008 s.49). Skulle det vara möjligt för en demokrati att rättfärdiga ett krig mot en annan demokrati efter att en internationell domstol har dömt dem till att ha fel? Det varierar givetvis från fall till fall men som första logiska slutsats skulle vi säga att det är omöjligt. Det enda som skulle kunna förändra resonemanget vore om det finns händelser som domstolen inte tagit hänsyn till eller om domstolens oberoende anses vara tvivelaktigt. Vi kan därmed dra slutsatsen att ett krig mellan demokratier verkligen inleds är oerhört komplicerat på grund av hur demokratiska stater resonerar kring *jus ad bellum*.

3.2.1 Hur legitimerar stater sina krig?

För att vidare visa på varför det blir så extremt svårt för två demokratier att förklara krig mot varandra ska jag använda mig av den tabell som presenterades som analysredskap i stycke 1.4.1. Tabellen summerar de vanliga skäl som brukar användas när krig ska försvaras utefter vad 'just war theory' säger:

KRIG	Diktatur-Diktatur	Demokrati-Diktatur	Demokrati-Demokrati
I självförsvar	Ja	Ja	Nej
R2P	Ja	Ja	Nej
Ta tillbaka stöldgods	Ja	Nej	Nej
För att straffa	Ja	Nej	Nej

KRIG	Diktatur-Diktatur	Demokrati-Diktatur	Demokrati-Demokrati
För att ockupera territorium	Ja	Nej	Nej
För att förslava ett folk	Ja	Nej	Nej
Nationell ära	Ja	Nej	Nej
Religion	Ja	Nej	Nej
Expansion	Ja	Nej	Nej
För att försvaga en växande makt	Ja	Nej	Nej
Resurser	Ja	Nej	Nej
För att kräva in skulder	Ja	Nej	Nej

(Reichberg 2008 kap.1; May 2008 kap.3; Aggestam 2004a kap.1)

I tabellen ser vi hur demokratier endast kan använda sig av två legitimeringskäl – krig i självförsvar och krig för att hjälpa andra att försvara sig. Om dessa två är de enda giltiga legitimeringarna, hur kan ett krig mellan två demokratier legitimeras?

Låt oss först titta på R2P – ”Responsability to Protect”. Att försvara de försvarslösa är en plikt för dem som besitter makt (Reichberg 2008 s.23). Om demokrati A rättfärdigar ett krig mot demokrati B på grund av att medborgarna B är i behov av skydd, vem behöver de skyddas mot? Vem är fienden? Vem har gjort fel? I en demokrati är folket detsamma som regeringen, om medborgarna B befinner sig under någon form av repression är demokrati B inte längre någon demokrati och R2P skulle kunna vara ett legitimt skäl för demokrati A att inleda krig. Däremot om demokrati B är en demokrati blir det omöjligt för demokrati A att legitimera kriget genom att säga att de bör försvara medborgarna B mot dem själva. Det går inte att legitimera ett krig demokratier emellan genom att hänvisa till R2P eftersom medborgarna i en demokrati är fria och har rätt till demokratiskt självbestämmande. Om demokrati A skulle militärt intervensera demokrati B skulle det uppfattas som en allvarlig antidemokratisk handling vilket är allt annat än legitimt. Att inleda en militär intervention vore att inskränka i demokrati B:s legitima självbestämmanderätt – legitim självbestämmanderätt eftersom B är en demokrati. Ingen legitim stat går att humanitärt intervensera. Man intervenserar för att skapa fred och det går inte att skapa fred där det redan råder fred – vilket man i princip anser att det gör i demokratiska stater fria från repression.

Om R2P inte är användbart som legitimering återstår bara ett enda sätt på vilket vi kan legitimera krig demokratier emellan – i självförsvar. För att kunna legitimera ett krig genom att hänvisa till självförsvar måste någon utav parterna påbörja en orättfärdig aggression. Hur ska det kunna gå till om en demokrati bara kan förklara krig mot en annan demokrati om den först blir anfallen? Den som attackerar först har fel och den som svarar på aggressionen handlar i självförsvar. Båda kan inte ha rätt samtidigt som det sas innan (*se stycke 3.1*). Någon av parterna måste förtjäna att bli anfallen för att kriget ska kunna ses som rättfärdigt från åtminstone ett håll. För demokratier är det därför omöjligt att handla på det här sättet mot andra demokratier.

3.2.2 Hur hanterar stater svårigheten med att legitimera krig?

Självförsvar anser många är det enda rättfärdiga kriget (Reichberg 2008 s.17, 24). Även när ett krig i sig inte är legitimt används ändå alltid detta resonemang för att legitimera krig. (*se citatet i stycke 1*) Men alla aggressioner ger inte rätt att inleda krig (Reichberg 2008 s.22). Krig bör alltid vara sista utvägen i en konflikt (Reichberg 2008 s.24) eftersom krig leder ofta till mer lidande än vad det försöker förhindra (May 2008 s.60). Antal civila dödsoffer har ökat en hel del sedan första världskriget. Då utgjorde civila dödsoffer 10% av det totala antalet, nu utgör det hela 75%. (Aggestam 2004a s.21) Krig för att straffa eller för att hämnas är också ytterst problematiskt eftersom det är omöjligt att hindra oskyldiga från att drabbas och risken är samtidigt stor att de som bör straffas inte blir det. (May 2008 s.59)

Om det verkligen är så extremt svårt att legitimera krig borde då krig inte vara mycket mer sällsynta än vad de i själva verket är – i alla fall när det gäller krig inledda av demokratier? Tre olika strategier brukar användas för att expandera legitimitetsargumenten: genom att utvidga rätten till självförsvar, genom säkerhetsrådets resolutioner eller genom humanitära interventioner med hänvisningar till mänskliga rättigheter. (Österdahl 2004 s.77f, 81ff, 85f) Rätten till självförsvar utvidgas genom att ge militären ansvaret för polisiära frågor. Brottsbekämpning och internationell terrorism är egentligen en polisiär uppgift men används av stater för att legitimera militära interventioner i länder där brottslingarna opererar. Säkerhetsrådsbeslut, i sin tur, som av allmänheten anses vara legitima, ger stater ett redskap med vilket de kan skylla ifrån sig ansvaret för inledda krig. (Österdahl 2004 s.81ff, 85f) Ibland verkar det som att den viktiga debatten angående ett krigs rättfärdighet tappar sin tyngd efter att säkerhetsrådet har fattat beslut. Sist av allt, kan humanitära interventioner som skäl till krig användas i stort sätt emot alla de stater som är människorättsförbrytare. R2P är ett farligt vapen i händerna på demokratier som vill legitimera orättfärdiga krig.

Oberoende av hur denna legitimeringsprocess går till är den ändå ett bevis för hur extremt viktigt det är för demokratiska makthavare att först försöka legitimera krigen innan de inleds. Ofta lägger demokratier ner enorma ansträngningar på att uppnå det målet – genom till exempel krigspropaganda. Edward D. Mansfield och Jack Snyder skriver i sin artikel "Democratization and the Danger of War" följande:

The problem is not that mass public opinion in democratizing states demonstrates an unvarnished, persistent preference for military adventure. On the contrary, public opinion often starts off highly averse to war. Rather, elites exploit their power in the imperfect institutions of partial democracies to create *faits accomplis*, control political agendas, and shape the content of information media in ways that promote belligerent pressure-group lobbies or upwellings of militancy in the populace as a whole.

(Mansfield & Snyder 1998 s.223)

Spencer A. Weart tillägger vidare i sin bok "Never at War. Why democracies Will Not Fight One Another" följande:

Further, new information and behavior-modification technologies may push even the most stable democracies toward different forms of governance, as yet unsuspected and perhaps unwelcome.

(Weart 1998 s.296)

Här kan Kants argument – att folket aldrig skulle välja krig – försvaras (*se stycke 1.1*). Wilhelm Agrell säger att Kants argument inte håller för demokratier är inte mindre krigsbenägna än andra stater. Däremot kan Kants argument inte falsifieras på det här sättet om demokratiers krigsbenägenhet inte är ett resultat av folkets krigsbenägenhet utan av den manipulation de utsätts för av makteliterna genom massmedia. Kom ihåg att även Owens liberala orsaksförklaring grundar sig på påståendet att de "liberala" medborgarna alltid söker fred med sina krig, och om de inte gör detta beror det istället på brister i demokratins yttrandefrihet eller i det fria valsystemet (*se stycke 2.2.2*).

Svaret på frågan i styckets titel är väldigt betydelsefullt för att peka på hur viktigt det är med yttrandefrihet när begreppet demokrati ska definieras för studier kring den demokratiska fredsteorin. Som jag skrev innan anser både Agrell och Owen yttrandefrihet som en utav de avgörande egenskaper demokratier innehar och som i sin tur skapar den demokratiska freden (*se stycke 2.1 och 2.2.2*).

3.3 Demokratin som skapar fred

Som det redan sas i stycke 2.1 behövs inte en tydlig definition av krig eftersom uppsatsen inte väljer ut några studieobjekt för att genomföra undersökningen. Samma sak händer med begreppet demokrati men för att hitta den speciella egenskapen hos demokratier som leder till fred behövs en definition som grundar sig på denna speciella egenskap.

Den demokratiska freden är en fred skapad av en legitim regering. Bara i en legitim stat kan medborgarna själva bestämma över utrikespolitiken. (*se stycke 3.1*) Medborgarna söker fred med sina krig. Medborgarna är bara villiga att inleda de krig de tror är rättfärdiga. Rättfärdiga krig är de som leder till fred. Demokratiska krig blir därför endast de krig där medborgarna försvarar sig mot en förtryckande icke-demokratisk makt eller där de försöker försvara andra mot en sådan förtryckande icke-demokratisk makt. Därför är det extremt svårt att ett krig mellan demokratier verkligen uppstår. Men för att demokratier ska anses demokratiska behöver de ha en legitim regering. Utan en legitim regering och utan ett demokratiskt inflytande i utrikespolitiken kan det uppstå krig på andra dolda grunder. Medborgarna kan också påverkas av krigspropaganda som missleder dem i sitt fredliga syfte. Utan en stark yttrandefrihet kan medborgarnas bedömning av krigets rättfärdighet brista. (*se hela stycke 3.2*)

De avgörande egenskaper som gör att demokrati leder till fred är därför:

- ✓ En legitim regering som stöds av medborgarna
- ✓ Ett så stort inflytande på utrikespolitiken som möjligt
- ✓ En stark yttrandefrihet som hjälper medborgarna att fatta välgrundade beslut.

Med dessa tre punkter börjar vi närma oss orsaksmekanismerna bakom demokratisk fredsteori⁹.

Även om det är dessa egenskaper som har skapat den demokratiska freden kan man givetvis diskutera alla demokratiska regeringars grad av legitimitet, medborgarinflytande och yttrandefrihet i praktiken. Detta betyder inte att om demokratierna brister i dessa tre egenskaper att det automatiskt skulle leda till krig, men med desto större sådana här brister desto lättare för makthavarna att argumentera för orättfärdiga krig (*se stycke 3.2.2*).

3.4 'Just war theory:s' föränderliga karaktär

Michael Walzer skriver i sin bok "Just and Unjust Wars" följande:

The language we use to talk about love and war is so rich with moral meaning that it could hardly have been developed except through centuries of argument.

(Walzer 2006 s.3)

Vad som anses som rättfärdiga och orättfärdiga krig har förändrats en del under historiens gång (Badersten 2006 s.48f; Reichberg 2008 s.12). Denna föränderliga karaktär kan också vara ytterligare ett svar på varför vi finner en del gränfall till den demokratiska fredsteorin. Syftet med 'just war theory' är inte att legitimera krig utan att förhindra krig (Aggestam 2004a s.20; May 2008 s.57). Om då ett legitimeringsskäl som till en början verkar rättfärdigt utnyttjas i praktiken till att legitimera orättfärdiga krig bör teorin förändras för att fortsätta upprätthålla sitt sanna syfte.

Staters sätt att resonera kring krig är komplicerat och har inte alltid sett ut likadant. Därför om man vill undersöka varför en demokrati valde att gå i krig eller inte under en viss konflikt en viss tid behöver vi undersöka hur 'just war theory' såg ut under den exakta perioden. Om det är folket som får bestämma om krig inleds eller inte bör legitimering undersökas utifrån ett historiskt-kulturellt perspektiv. Hur just de människorna resonerade kring krig på den tiden är exakt vad 'just war theory' hjälper oss med. Därmed, beroende på hur 'just war theory' utvecklas i framtiden så kommer även den demokratiska freden utvecklas. En gång i tiden lyckades folken i Europa övertygas om att kriga i syfte att tävla mot varandra i nationalismens anda. Senare insåg man att ett sådant tankesätt istället

---

⁹ Kom ihåg att syftet med att definiera demokrati är inte att bestämma vilka stater som bör benämnas som demokratiska eller inte, utan demokrati definieras med det enda syftet att hitta "spärren mot krig" (*se stycke 2.1*).

missgynnade enormt folket som fick stå ut med ett oerhört lidande. Att kriga för att bevisa att man var bäst blev inte längre ett legitimt sätt att resonera kring krig.

Som sagt har 'just war theory' ändrats och utvecklas genom historiens gång men den kan även samtidigt skilja sig från kultur till kultur. 'Just war theory' är tillsammans med demokratiteori och mänskliga rättigheter västerländska idéer som har utvecklats genom åren i likartad takt, men vad ett rättfärdigt krig är uppfattas inte på exakt samma sätt världen över. Vad händer då med demokratisk fredsteori om vad ett rättfärdigt krig är uppfattas på olika sätt i olika stater från olika kulturer? Nya rättfärdiga krig kan dyka upp.

Oberoende av om *jihad* är ett ord som beskriver en individuell kamp muslimer bör föra inom sig för att motstå frestelser, eller om det verkligen är ett heligt krig med syftet att förintä icke-muslimer som vägrar konvertera till Islam, så har ändå *jihad* missbrukats av makthavare för att legitimera militära anfall. Jan Hjärpe nämner Kuwaitkrisens propaganda 1990-91 som ett exempel. Makthavarna försökte få fienden att "definieras som icke-muslim, som hycklare, avfälling, otrogen eller som svår syndare". Deras fienden är inte bara statens fiende utan "Islams fiende". (Hjärpe 2004 s.170) En demokratisk stat med en sådan syn på vad ett rättfärdigt krig är kommer givetvis ha medborgare som kallar till krig i lite annorlunda fall än vad som resumerades i tabellen i stycke 3.1.1. Här kan man givetvis diskutera om *jihad* verkligen är ett krig för fred eller inte, men ett krig som gör slut på icke-troende kan absolut ses av vissa som ett krig som skapar fred. Kom ihåg att Owen hävdar att liberaler alltid krigar för fred (*se stycke 2.2.2*) och detta kan på samma sätt vara diskuterbart. Därför bör 'just war theory' alltid förstås utifrån ett historiskt-kulturellt perspektiv.

4 Avslutning

Det här stycket kommer inte bara utgöra ett svar på forskningsfrågan och en sammanfattad slutsats utan jag ska också försöka sätta forskningsresultaten i dess sammanhang med en diskussion kring resultatens betydelse.

Avslutningen inleds med att gå igenom de riktlinjer för studiet som gavs i stycke 2.2.1 för att se hur uppsatsens hypotes följer dem. Efter att ha förklarat den demokratiska freden med hjälp av legitimering är det viktigt att ställa frågan om denna utveckling verkligen är en hållbar utveckling som kommer vara för evigt. Eftersom 'just war theory' förändras genom tiderna och mellan kulturer (*se stycke 3.4*) blir det logiskt att dra slutsatsen att så inte är fallet. I stycket därefter kommer jag också förklara vilken innebörd detta kan ha för realismen som IR-teori. Som uppsatsens inledning löd, har demokratisk fredsteori till viss del blivit så populär på grund av tron på dess fredsskapande kapacitet – en fredsskapande kapacitet som kastar ljus över realismens pessimistiska mörker (*se stycke 1.1*). Jag kommer försöka svara på frågan om dessa två IR-teorier verkligen är så inkompatibla med varandra som de till en början kan verka vara. Uppsatsen avslutas med att gå tillbaka till forskningsfrågan, uppsatsens hypotes och spärren mot krig. Allra sist ges även en del rekommendationer till vidare forskning.

4.1 Den teoretiska grunden

Legitimeringsförklaringen som teoretisk grund för den demokratiska fredsteorin förklarar varför det är så extremt svårt för två demokratier att förklara krig mot varandra. Demokratier har bara två begränsade vägar på vilka de kan rättfärdiga sina krig och dessa är inkompatibla för krig demokratier emellan (*se tabellen i stycke 3.2.1*). Legitimitet förklarar därför även varför demokratier aldrig ställer sig på motsatta sidor i en konflikt. Båda sidor i en konflikt kan inte ha rätt samtidigt och demokratier är beroende av denna rättfärdighet.

De liberala värdena och det fredliga syftet förklarar varför demokratier respekterar mer mänskliga rättigheter. Även om demokratier respekterar mer mänskliga rättigheter så förklarar även legitimering varför demokratier är väldigt benägna att förklara krig mot icke-demokratier. Medborgarna har ett fredligt syfte med krig, ett R2P-syfte, vilket gör det väldigt enkelt att försvara krig mot icke-demokratier. Makthavarna i sin tur kan utnyttja medborgarnas syn på rättfärdiga krig för att skapa stöd för tveklaktiga krig där varken fred eller mänskliga rättigheter är det egentliga målet.

Varför demokratier är mindre benägna att starta inbördeskrig förklaras även med att demokrati är en legitim regimform som motverkar inhemska konflikter.

Legitimitet förklarar också varför demokratier för fredligare konfliktlösningar och därmed varför de lider färre förluster. Om krig har fredliga syften måste de även följas av fredligare konfliktlösningar och färre förluster för medborgarna. Ett krig som inte går att vinna enkelt och snabbt med få förluster är svårt att finna stöd för. Förlusterna måste sättas i jämförelse till chanserna att nå framgång.

Legitimeringsförklaringen ger även den förståelse för demokratins speciella spärr mot krig som saknades. Därmed har vi hittat den teoretiska grunden. Däremot har vi också sett hur demokratier kan föra tvivelaktiga krig men de utfallen beror snarare på brister i de avgörande egenskaper en demokrati behöver för att kunna skapa fred. Men vad händer om en demokrati med alla dessa tre fredliga egenskaper ändå väljer att förklara krig? Demokratier kan genom R2P rättfärdiga krig mot icke-demokratier men, hur skulle ett sådant militärt anfall mot en annan demokrati kunna se ut? 'Just war theory' begränsar demokratiers möjlighet till att inleda krig men en konflikt mellan två demokratier kan ändå uppstå i självförsvar om båda sidorna anser sig ha rätten på sin sida. Detta kan ge dem båda legitimiteten att slåss för den rätten om de är något tillräckligt allvarligt som inte går att lösa på annan väg. Så som John M. Owen redan sa (*se stycke 2.2.2*), även om det är extremt ovanligt så är det knappast omöjligt.

4.2 Kommer den demokratiska freden att hålla i sig?

För att svara på frågan använder jag mig av legitimering som orsaksförklaring till den demokratiska fredsteorin.

Oftast är det så att makthavarna är mer villiga att gå i krig än vad medborgarna är men det förhåller sig inte alltid på det sättet. Ibland är det folket som tvingar sina ledare till krig. (Levy & Thompson 2010 s.110) Den tydligaste möjliga orsaken till krig mellan demokratier är gamla territoriella konflikter. Dessa konflikter rättfärdigas genom att hänvisa till självförsvar. Gamla demokratier som redan löst sina territoriella konflikter befinner sig inte i riskgruppen men när nya demokratier med olösta territoriella konflikter föds förändras situationen. Små sådana krig har redan uppstått och en del räknas som gränsfall till demokratisk fredsteori. Till exempel kriget mellan Ryssland och Georgien år 2008¹⁰. Det kan handla om nationella territorier som kräver självständighet eller om ockuperade territorier som kräver frihet. President Bush hävdade under sitt möte med Blair att Israel-Palestina-konflikten skulle lösas om båda länderna var demokratiska:

[...] I believe that the responsibility for peace is going to rest with the Palestinian people's desire to build a democracy and Israel's willingness to help them build a democracy. I know we have a responsibility as free nations to set forth a strategy that will help the Palestinian people head toward democracy. I don't think there will ever be lasting peace until there is a free, truly democratic society in the Palestinian territories that becomes a state. And therefore, the

¹⁰ http://www.svd.se/nyheter/utrikes/striderna-fortsatter-i-kaukasien_1536015.svd

responsibility rests with both the Palestinian people and the leadership which emerges, with the Israelis to help that democracy grow, and with the free world to put the strategy in place that will help the democracy grow. [...]

(samma referens som i stycke 1.1)

Det är svårt att föreställa sig hur dessa konflikter skulle kunna lösas endast genom demokrati. Folket kommer troligen fortsätta kämpa för sina rättigheter, för sina territorier och för vad de anser är rätt.

Exempel på andra fall är den svåra situationen i Afrika. I Afrika finns det oändligt med olösta territoriella konflikter. Syd-Sudan bildade nyligen en ny stat genom en folkomröstning efter många år av inbördeskrig¹¹. Som Gibler påpekade har de flesta demokratier redan löst sina territoriella konflikter (*se stycke 2.2*) men situationen kompliceras när allt fler stater övergår till att bli demokratier.

4.2.1 Riskfyllda konflikter

Wilhelm Agrell kritiserar att demokratisk fredsteori säger ”ingenting om hur genuina demokratier med stora kulturella skillnader och olösta konflikthanledningar kommer att förhålla sig till varandra”. En sådan situation har inte uppstått men kommer att göra det tillsammans med demokratis spridning. (Agrell 2000 s.211) Däremot, om vi väljer att se på demokratisk fredsteori med hjälp av legitimering som orsaksförklaring, kan teorin nu bättre avslöja hur ”demokratier med stora kulturella skillnader och olösta konflikthanledningar kommer att förhålla sig till varandra”.

För att komma tillbaka till president Bushs argument angående Israel-Palestina-konflikten, hur kan legitimering förklara det här fallet? Nu är det istället så att extremt få muslimska stater är demokratier och inte en enda är en fullt utvecklad demokrati vilket gör att vi egentligen står utan studieobjekt i det här fallet. Demokratien däremot expanderar i full takt så studieobjekten är troligen på gång.

Karin Aggestam beskriver Israel-Palestina-konflikten som extremt svårlöst. (Aggestam 2004b s.148) Hon säger att Israel har en annorlunda bild av vad ett rättfärdigt krig är. Den israeliska diskursen sätter i centrum ”statens säkerhet, överlevnad och rätt till existens”. Landet Israel ser sig självt i en väldigt utsatt position, omringad av fientliga stater, vilket gör att en utvidgad rätt till självförsvar blir absolut nödvändig. (Aggestam 2004b s.140) De försvarar sin preventiva krigsföring med att arabstaterna nekade dem rätten till att existera. (Aggestam 2004b s.143) Daniel Heradstveit påpekar att israeler är villiga att offra mycket mer för sin stat och säkerhet än vad många andra människor i andra länder skulle göra. Detta på grund av deras folks historiska erfarenheter vilket han betecknar som ett ”Auschwitzkomplex”. (Heradstveit 1974 s.73) Aggestam förklarar vidare hur det är i ”transformationen av fiende- och självbilder som fred kan bli ett alternativ till krig” (Aggestam 2004b s.157). Det som gör konflikten så

---

¹¹ <http://www.landguiden.se/Konflikter/Sudan>

svårlös är att båda sidor anser sig vara ”rättmätiga offer för den andra sidans aggression”. De har båda därför rätten att försvara sig för att överleva. (Aggestam 2004b s.148, 156)

I detta exempel ser vi tydligt hur legitimering kan förklara internationella relationer. Legitimering som orsaksförklaring till den demokratiska freden förklarar både varför inga krig mellan demokratier än har uppstått, och hur demokrati utgör en spärr mot krig samtidigt som det inte är någon garanti för att fred verkligen blir det slutliga utfallet i alla konflikter.

4.3 Realismen och demokratisk fredsteori

IR-teori försöker förklara staters agerande i det internationella rummet. Olika sätt att se på vilket statens principiella syfte är leder till olika IR-teorier. James Lee Ray hävdar att, om demokratisk fredsteori är sann, bevisar det även att stater söker inte bara makt eller säkerhet utan fred. Om då stater söker fred istället för makt och säkerhet kan realismen falsifieras som IR-teori, hävdar Ray. (Ray s.2, 37) Det som skiljer uppsatsens argument från Rays är att Ray ser på fred som statens syfte och uppsatsen ser på fred enbart som medborgarnas syfte. När medborgarna söker fred med sina krig innebär inte detta nödvändigtvis att även staten och makthavarna gör det (*se stycken 2.2.2, 3.2.2, 3.3 och 4.1*).

Att försöka klura ut statens syfte med krig är ett bra exempel på en allt för komplex orsaksförklaring till demokratisk fredsteori. Med sådana orsaksförklaringar når vi inte den sammanhängande och effektiva orsaksförklaring som Waltz sa att vi bör leta efter (*se stycke 2.2.1*). Att försöka bedöma statens syfte med krig är problematiskt på grund av två saker: syften kan vara olika och de kan även förändras med tiden, de kan också vara dolda och svåra att ta reda på. Exempel på liknande orsaksförklaringar togs upp i stycke 2.2.1. De orsaksförklaringarna som hävdar att demokratier har ett speciellt syfte är till exempel: MR-syften, marknadssyften, ideologisyften, allianssyften och makthavarnas syfte att vinna val.

Om man istället väljer att se på legitimeringsförklaringen som en spärr mot krig istället för som ett fredligt syfte med krig tappar denna argumentation sin kraft. Det är inte bara demokratiers syfte med krig som förklarar den demokratiska freden utan också hur legitimering bygger upp ett beslutssystem som utgör en starkare spärr mot krig. Därmed prioriterar inte legitimeringsförklaringen *rational choice*-baserade strukturella versioner över normativa och kulturella versioner av orsaksförklaringar utan det blir istället en blandning av båda. Det är detta jag menar när jag skriver i hypotesen ”sättet på vilket krig legitimeras i allmänhet”, dvs krig för fred enligt definitionen av vad ett legitimt krig anses vara (*se stycke 3.2*), samt ”tillsammans med demokratiers starkare behov av att legitimera allt sitt handlande”, som utgör det speciella demokratiska beslutssystemet enligt definitionen av vad en legitim regering är (*se stycke 3.1*). Detta är som sagt det som utgör ”spärren mot krig”.

Som jag skrev i stycke 1.3 har inte staternas reella intentioner med krig, krigens rättfärdighet, eller makthavarnas uppriktighet med de legitimeringsskäl som anges studerats. Med legitimering som orsaksförklaring till den demokratiska fredsteori är svaren på dessa frågor inte nödvändiga för att förstå hur demokrati leder till fred. Legitimering utgör en spärr mot krig oberoende av om staten söker makt, säkerhet eller fred med sitt krig. Jag kan inte se demokratisk fredsteori tillsammans med legitimeringsförklaringen som inkompatibel med andra IR-teorier. Snarare integreras den och komplimenterar de andra och hjälper oss därmed med att vidare öka förståelsen av internationella relationer.

4.4 Slutsats och svar på forskningsfrågan

Forskningsfrågan löd:

Hur förklarar legitimering varför demokratier aldrig har krigat mot varandra?

Efter att ha gått igenom hur stater brukar legitimera sina krig, med hjälp av 'just war theory', kom jag först fram till följande: krig mellan demokratier är så extremt sällsynta på grund av att det enda sättet på vilket de kan legitimera ett sådant krig är i självförsvar, dvs med fred som syfte. Samtidigt är självförsvar mellan demokratier extremt komplicerat – någon utav parterna måste påbörja den orättfärdiga attacken för att den andra parten ska kunna hävda att krigets motiv ligger i självförsvar, och båda kan inte ha rätt samtidigt. Däremot har vi sätt hur båda parterna kan anse sig ha rätt samtidigt i vissa komplicerade fall. Därför kan aldrig demokrati vara någon absolut garanti för fred. Legitimering är en spärr mot krig men den förklarar även hur krig kan bryta ut i vissa begränsade fall.

Genom att ha förklarat hur demokrati leder till fred har kritiken mot demokratisk fredsteori som en statistisk slump konfronterats.

För att avsluta ska jag göra ett sista förtydligande angående hur forskningsfrågans svar utgörs av uppsatsens hypotes – legitimeringsförklaringen.

4.4.1 Spärren mot krig

Spärren mot krig ligger snarare i legitimering än i demokrati (*se stycke 3.1*) och den hjälper till med att begränsa makthavarnas handlingsutrymme i sitt beslutsfattande. Resonemanget som sagt går inte ut på att demokratier bara för en viss typ av krig utan hur legitimering istället utgör en spärr mot krig starkare i legitima styrelseformer än i illegitima. Detta på grund av de tre egenskaper demokratier innehar (*se stycke 3.3*) samt medborgarnas fredliga syn på krig ('*just war theory*'). Inskränkts medborgarnas rätt till inflytande i utrikespolitiken eller yttrandefriheten kan freden brytas, vilket den ibland redan gör när krig mot icke-demokratier uppstår (*se stycke 3.2.2*), och inte ännu demokratier emellan eftersom ett sådant krig är så extremt svårt att legitimera (*se stycke 3.2.1*) samtidigt som

demokratier fortfarande utgör ett begränsat antal regimformer i världen (*se stycke 4.2.1*).

Spärren mot krig utgörs därmed av två saker:

✓ De begränsade argument som används för att legitimera krig: Makthavarna kan inte legitimera krig hur som helst och deras handlingsutrymme blir därför starkt begränsat i stater med legitima statsformer.

✓ Det beslutssystem som legitimering bygger upp i demokratiska styrelseformer: Legitima styrelseformer ger medborgarna stort inflytande i politiken samt hög yttrandefrihet vilket oftast leder till fred på grund av medborgarnas fredliga syfte men det kan även komma att leda till krig i vissa speciella fall.

Detta är det som utgör legitimeringsförklaringen och sammanställs med de två argumenten som uppsatsens hypotes inkluderar:

- (1) Sättet på vilket krig legitimeras i allmänhet,
- (2) tillsammans med demokratiers starkare behov av att legitimera allt sitt handlande, gör det extremt svårt för demokratiska stater att förklara krig mot varandra.

(se stycke 1.2)

4.4.2 Rekommendationer till vidare forskning

I slutet av stycke 2.2.1 togs några rekommendationer upp från Alexander L. George och Andrew Bennett.

- Mer forskning kring hur ledare har försökt förena deras egna preferenser med folkopinionen.
- Mer opinionsundersökningar angående eliternas och medborgarnas syn på användningen av våld mot andra demokratier och auktoritära regimer.
- Mer opinionsundersökningar om människors attityder gentemot den möjliga användningen av våld i en pågående tvist mellan demokratier.

Efter att ha undersökt demokratisk fredsteori måste jag definitivt hålla med George och Bennett i deras rekommendationer till vidare forskning eftersom folkopinionen och medborgarnas syn på krig är en central del i uppsatsens resonemang. Jag vill också tillägga några fler. Forskningsfrågor som följer detta spår och som vore intressanta att undersöka kan till exempel vara:

- ◆ Hur förändras medborgarnas krigsbenägenhet när värnplikten inte längre är en plikt eller när ett land har avvecklat helt sin militär?
- ◆ Hur påverkas medborgarnas krigsbenägenhet av vissa länders speciella obligatoriska och väldigt långa värnplikt?

Utöver vidare forskning i detta spår vore det givetvis väldigt intressant att nu pröva den demokratiska fredsteorin, förstådd utifrån legitimeringsförklaringen, på empiriska fall. De fall som vore av speciellt intresse är de gränsfall som sägs hotar teorin (*se stycke 2.1.1*). Jag hoppas att legitimeringsförklaringen kan utöka förståelsen för internationella relationer och att den visar sig användbar inte bara i teorin utan också i praktiken, inom fallstudier och andra studier.

5 Referenser

- Aggestam, Karin (2004a) "Inledning: Teoritraditioner om rättfärdiga krig", i Aggestam, Karin (red.) (2004) *(O)Rättfärdiga krig*. Lund: Studentlitteratur.
- Aggestam, Karin (2004b) "Israel och al-Aqsa intifadan: Självförsvar och ockupationspolitik", i Aggestam, Karin (red.) (2004) *(O)Rättfärdiga krig*. Lund: Studentlitteratur.
- Agrell, Wilhelm (2000) *Morgondagens krig: Tekniken, politiken och människan*. Stockholm: Ordfront.
- Badersten, Björn (2006) *Normativ metod: Att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur.
- Bohman, James (2008) "War and Democracy", May, Larry (red.) (2008) *War: Essays in Political Philosophy*. New York: Cambridge University Press.
- Bueno de Mesquita, Bruce – Morrow, James D. - Siverson, Randolph M. - Smith, Alastair (2003) *The Logic of Political Survival*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Bueno de Mesquita, Bruce – Siverson, Randolph M. (1995) "War and the Survival of Political Leaders: A Comparative Study of Regime Types and Political Accountability". *American Political Science Review*, 89, 4: 841-855.
- Bukovansky, Mlada (2002) *Legitimacy and Power Politics: The American and French Revolutions in International Political Culture*. Princeton: Princeton University Press.
- Farber, Henry S. - Gowa, Joanne (1995) "Politics and Peace". *International Security*, 20, 2 (hösten): 123-146.
- Gartzke, Erik (2007) "The Capitalist Peace". *American Journal of Political Science*, 51, 1 (januari): 161-191.
- George, Alexander L. - Bennett, Andrew (2005) *Case studies and Theory Development in The Social Sciences*. London: Routledge.
- Gibler, Douglas M. (2007) "Bordering on Peace: Democracy, Territorial Issues and Conflict". *International Studies Quarterly*, 51 (september): 509-532.
- Heradstveit, Daniel (1974) *Arab and Israeli Elite Perceptions*. Oslo: Nordahls Trykkeri.
- Hjärpe, Jan (2004) "Det legitima kriget, bellum iustum och jihād fi sabīl allāh", i Aggestam, Karin (red.) (2004) *(O)Rättfärdiga krig*. Lund: Studentlitteratur.
- Kant, Immanuel (2011) "To Perpetual Peace: A Philosophical Sketch", i Mingst, Karen A. - Snyder, Jack L. (2011) *Essential readings in World Politics*. New York: Norton.
- Khan, Waheed A. (2009) "Domestic Legitimacy and international Conflict". *International Journal on World Peace*, 26, 3 (september): 7-38.
- King, Gary - Keohane, Robert O. – Verba, Sidney (1994) *Designing Social Inquiry*. New Jersey: Princeton University Press.

- Landguiden – Konflikter – Sudan, texten uppdaterad den 24:de november 2012
[Hämtdatum: 2012/12/15] <http://www.landguiden.se/Konflikter/Sudan>
- Levy, Jack S. - Thompson, William R. (2010) *Causes of War*. West Sussex: Wiley-Blackwell.
- Mansfield, Edward D. - Snyder, Jack (1998) "Democratization and the Danger of War", i Brown, Michael E. (red.) - Coté Jr., Owen R. (red.) - Lynn-Jones, Sean M. (red.) - Miller, Steven E. (red.) (1998) *Theories of War and Peace*. London: MIT Press.
- May, Larry (2008) "The Principle of Just Cause", May, Larry (red.) (2008) *War: Essays in Political Philosophy*. New York: Cambridge University Press.
- Owen, John M. (1998) "How Liberalism Produces Democratic Peace", i Brown, Michael E. (red.) - Coté Jr., Owen R. (red.) - Lynn-Jones, Sean M. (red.) - Miller, Steven E. (red.) (1998) *Theories of War and Peace*. London: MIT Press.
- Ray, James Lee (1999) "A Lakatosian View of the Democratic Peace Research Program". *Progress in International Relations Theory (PIRT)* i Scottsdale, Arizona, (den 15:de till den 16:de januari).
- Reichberg, Gregory M. (2008) "Jus ad Bellum", i May, Larry (red.) (2008) *War: Essays in Political Philosophy*. New York: Cambridge University Press.
- Ross, Alf (1967) *Varför demokrati?* Stockholm: Santérus.
- Russett, Bruce (1996) "Why Democratic Peace?", i Brown, Michael E. (red.) - Lynn-Jones, Sean M. (red.) - Miller, Steven E. (red.) (1996) *Debating the Democratic Peace*. Cambridge, MA: MIT Press.
- Svenska Dagbladet – Nyheter – Världen, från den 8:de augusti 2008 [Hämtdatum: 2012/12/15] http://www.svd.se/nyheter/utrikes/striderna-fortsatter-i-kaukasien_1536015.svd
- Teorell, Jan - Svensson, Torsten (2007) *Att fråga och att svara: Samhällsvetenskaplig metod*. Malmö: Liber.
- Vita-husets arkiv, från den 12:e november 2004 [Hämtdatum: 2012/12/15]
<http://georgewbush-whitehouse.archives.gov/news/releases/2004/11/20041112-5.html>
- Waltz, Kenneth N. (1997) "Evaluating Theories". *American Political Science Review*, Vol. 91, nr.4 (december): 913-917.
- Walzer, Michael (2006) *Just and Unjust Wars: A Moral Argument with Historical Illustrations*. 4:de upplagan, New York: Basic Books.
- Weart, Spencer R. (1998) *Never at War: Why Democracies Will Not Fight One Another*. London: Yale University Press.
- Österdahl, Inger (2004) "Ett rättfärdigt krig är ett folkrättsligt tillåtet krig", i Aggestam, Karin (red.) (2004) *(O)Rättfärdiga Krig*. Lund: Studentlitteratur.